

108,2025 TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA 10/3094

Van'da çalışma imkanı ve iş olanakları oldukça kısıtlı olduğu için her sene binlerce Vanlı genç başka şehirlerde inşaat işlerinde çalışmak zorunda kalmaktadır. Bu süreçlerde aylarca ailelerinden uzakta kalan gençler en ağır şartlarda ve iş güvencesinin olmadığı işlerde çalışmaktadır. Van'da neredeyse her hafta inşaat işçilerinin ölümü ya da yaralanması haberi alınmaktadır. Van'ın turizm, tarım ve hayvancılık bakımından oldukça uygun koşulları, gerekli teşvik ve destekler sağlanmadığı için atıl kalmaktadır. Bu alanlarda bütün Vanlı gençlerin çalışabileceği yeterlikte iş imkanı yaratılması mümkündür. Sayılan sektörlerde gerekli ve yeterli iş imkanlarının oluşturulması için bir an önce sorumluluk alınmalıdır.

Bahsi edilen işsizlik sorununun bütün sebepleriyle tespiti ve çözüm yollarının bulunması amacıyla Anayasa'nın 98. İç Tüzüğün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Zülküf UÇAR

VAN MİLLETVEKİLİ

GEREKÇE

Van, sahip olduğu geniş tarım arazileri, iklim koşulları ve doğal kaynaklarıyla tarım ve hayvancılık sektörlerinde büyük bir potansiyele sahiptir. Ancak ölçüsüz ve plansız kentleşme ile çiftçilik ve hayvancılığa desteğin olmaması sebeplerinden dolayı her geçen yıl bu potansiyel daha da zayıflamaktadır. Yine turizm, bir başka önemli potansiyeldir. Van doğası, kültürü ve tarihi ile birlikte turizm sektöründe de önemli bir potansiyel taşımaktadır. Öte yandan İran sınırında bulunması sebebiyle her yıl binlerce İranlı turiste ev sahipliği yapmaktadır. Bununla birlikte, turizmin gelişmesi de desteklenmemektedir. Van'ın potansiyelinin yeterince desteklenmemesi sebebiyle il genelinde genç nüfus arasında işsizlik oranı yüksek seviyelerde seyretmekte, bu durum özellikle gençleri zorlu ve riskli çalışma koşulları dayatan inşaat sektörüne mahkum etmektedir.

Her yıl binlerce Vanlı genç, iş bulma umuduyla büyük şehirlere göç etmekte ve ailelerinden uzak, ağır çalışma koşullarında, genellikle güvencesiz bir şekilde inşaatlarda çalışmak zorunda kalmaktadır. Bu durum, gençlerin hem sosyal hem de ekonomik açıdan yıpranmasına neden olmakta, her yıl onlarca genç inşaat kazalarında hayatını kaybetmekte ya da ciddi şekilde yaralanmaktadır. Van'ın tarım, hayvancılık ve turizm potansiyeli, bölgenin ekonomik kalkınması ve genç işsizliğin azaltılması için önemli bir potansiyel taşımaktadır. Ancak, bu sektörlerde yeterli teşvik, yatırım ve altyapı olmaması nedeniyle gençler için sürdürülebilir iş imkanları yaratılamamaktadır. Tarım, hayvancılık ve turizmin yanısıra, yenilenebilir enerji ve küçük ölçekli sanayi gibi diğer sektörlerde de Van'ın sahip olduğu potansiyel desteklenmemektedir. Van ve çevre illerdeki genç nüfusun istihdam edilebileceği, yerel kaynaklara dayalı, sürdürülebilir ve güvenli iş olanaklarının oluşturulması, hem Van'ın sosyo-ekonomik yapısını güçlendirmek hem de gençlerin yaşam koşullarını iyileştirmek için elzemdir. Bu bağlamda, Van ili ve ilçelerinde genç işsizliğin önlenmesi, yerel ekonominin canlandırılması ve bölgenin tarım, hayvancılık, turizm ve diğer potansiyel sektörlerde kalkınmasının sağlanması amacıyla derinlikli araştırma ve çalışmalar yürütülmelidir.

Bu bağlamda; Van'ın tarım ve hayvancılık potansiyelinin değerlendirilmesi için hangi teşvik mekanizmalarının geliştirilebileceği, modern tarım teknikleri ve hayvancılık altyapısının yaygınlaştırılması için ne tür yatırımlara ihtiyaç duyulduğu, tarım ve hayvancılık ürünlerinin pazarlanması, lojistik ağların geliştirilmesi ve bölgedeki ürünlerin ulusal ve uluslararası piyasalara ulaşımını kolaylaştıracak yatırımların planlanması; gençlerin tarım, hayvancılık, turizm ve diğer

sektörlerde nitelikli iş gücü olarak istihdam edilebilmesi için mesleki eğitim programlarının geliştirilmesi ve bu programların yaygınlaştırılması; Van'ın yerel ürünlerine dayalı küçük ve orta ölçekli işletmelerin kurulması, kooperatifleşme modellerinin teşvik edilmesi ve genç girişimcilere sağlanabilecek desteklerin belirlenmesi; Van'ın tarihi, kültürel ve doğal güzelliklerinin turizm sektöründe daha etkin bir şekilde kullanılması, bu alanda gençler için yeni iş alanlarının yaratılması; yerel yönetimler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği içinde genç istihdamını artıracak projelerin geliştirilmesi ve bu projelere yönelik finansman modellerinin oluşturulması; bütün bunların yanında inşaat işçisi olarak büyük şehirlerde çalışan Vanlı gençlerin karşılaştığı iş kazalarının önlenmesi için alınabilecek önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir meclis araştırması açılması elzemdir.

1	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	I munted
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	All
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	~~Los~~
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	au
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	Combo
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	MC
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	(A Vayra
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	Lesson
10	ALİ BOZAN	MERSIN	Jun
11	SALİHE AYDENİZ	MARDÍN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	Allahelle
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDÍN	R
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	23
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	Jus
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	C. Cite
17	МЕНМЕТ КАМАС	DİYARBAKIR	MKun
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SIIRT	Sus
19	GEORGE ASLAN	MARDIN	Quul
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	Filtus Z